

Daniel Pešta
TOP SECRET!
Personal Structures - Identities
Art Biennale Venice 2019
Palazzo Mora

Cyklus prací "*TOP SECRET!*" byl vytvořen vizuálním umělcem Danielem Peštou pro European Cultural Centre k tematickému zadání projektu *Personal Structures - Identities* u příležitosti 58. mezinárodního bienále výtvarného umění v Benátkách

Ve spolupráci s mezinárodním týmem kurátorů představí Pešta v samostatném výstavním sále prvního patra historického objektu Palazzo Mora soubor děl, který se skládá ze tří asambláží (*Zrození, Naděje, Vykoupení*) a jednoho videoartu (*Řetěz*).

Asambláž 1., Zrození

Jediné nadčasové utrpení je bolest matky při zrodu dítěte. Vitální prezence ženy je v této práci symbolicky zastoupena bílou košilkou, pro některé fetišem nevinnosti. Torzo je performativní výzvou, nejsilnějším energetickým aktem nositelky života, která se v bolestných momentech podrobí svému geneticky danému osudu, vzepře se do vertikální polohy, aby nabrala dech a naplnila svou archaickou výzvu a převzala zodpovědnost za celá lidská pokolení. Zároveň se povznáší, neboť její síla rozhodnutí ji vždy opět vynese do výše, aby tak s jistým nadhledem bděla nad životy svých bližních. Příliš málo myslíme na osudy žen, jejichž slzy se často proměňují v krev, tuto životodárnou tekutinu, která je zde jako obětní koupel za vše ztracené, daň za prožitou slast, ale i vykoupení a osvobození.

Asambláž 2., Memento

Fragmentované tělo je ve své zraněné podobě výzvou. Zároveň se oddaluje naší potřebě harmonie a pocitu bezpečí. Provokuje společnost toužící po perfekcionismu a estetice, uhranjuje svou sugestivní zranitelností. Je výrazem bolesti, utrpení a smrti, ale zároveň propojuje

vše organické a biologické. Anatomické a materiální struktury splývají v jedno, krev zde působí jako slastná, dynamická a hojivá úleva. Ať chceme či ne, každý se musíme během života podrobit nějakému morálnímu soudu či svědomí a je důležité si uvědomovat, že bychom neustále měli zpytovat své osobní hodnoty, jinak se podvolíme ambivalentnímu vegetování bez zásadních limitů. Genetická struktura lidského pokolení je v některých situacích uzpůsobena absurdně.

V existenciálních okamžicích našeho života, na pokraji propasti často pociťujeme ztracenou naději, a naopak nejkrásnější vize vzbuzují obavy apokalypsy či nezaslouženého ráje. *“I proto jsem na pobřeží ekologicky ohrožených Benátek záměrně a systematicky hledal staré dřevité naplaveniny, připomínající orgánové struktury, odělal je od sebe jako končetiny, některé rozřezal a svázal do jednoho svazku s rozpůleným korpusem slonovinového Krista”,* říká autor. Tato “krvácející” skulptura je připomenutím pomíjivosti všeho živého, ale i veškerého utrpení. Všichni splyneme s přírodou, pomyslné tvary zbytků našich těl a těl těch, kteří za nás trpěli, se zablí v pravidelném vlnobití mořského přílivu ve věčném universu.

Video, Řetěz

Často citovaná věta, že vše souvisí se vším, je obsahově ambivalentní a její kladné konotace se dají přiřadit k mnoha smysluplným oborům, jako jsou věda, umění, filozofie či mezilidské vztahy. Toto spojení však nese i velké množství negativních souvislostí a na některé z nich jsem se pokusil upozornit právě v tomto videu.

Řetěz pojednává o podivných praktikách tajných spolků, totalitních spiknutích, náboženských či mocenských uskupení a poukazuje nejen na agresivitu takzvaných vůdců, jejich nadřazenost a manipulaci, ale vypovídá i o strachu těch, kteří jsou narcistně narušenými lidmi fascinováni. Odhaluje jejich servilitu, slabošství, touhou nechat se ovládat; vypovídá o tom, jak daleko je člověk schopen zajít ve vlastním ponížení či sebedestrukci a kde vůbec jsou hranice fanatických tendencí.

V opuštěné, syrové a ponuré tovární hale sedí okolo dřevěného stolu imaginární tajné společenství. Právě u takovýchto stolů se rozhoduje

o osudech skupin, jednotlivců, ale i národů. Tady se přísahá na oddanost společné věci, plánují teroristické činy, odsud se vzhlíží k „vyšším“ cílům, či dokonce určuje chod dějin. U stolů, které by měly být spíše symbolem pospolitosti, klidu a bezpečí. Záleží na každém z nás, kterak jsme schopni vyhodnotit, jaká manipulace je ve jménu dobra ještě přípustná a jaká už ne. Možností je mnoho, výkladů bezpočet, závěrů omezeně.

Asambláž 3., Naděje

Dramatický koncept projekce dvacetitýdenního lidského plodu na výstražnou plechovou tabuli z minového pole v bývalé Jugoslávii by měla být opakem všeho utrpení, neboť je nositelem lidské genetické informace a zároveň symbolem proti ničivé síle všech agresorů, kteří ohrožují naši existence tendencemi, jako jsou hromadění zbraní, novodobé hybridní války nebo právě i perverzita minových polí.

Válka v kontrastu se světlem plodu promítaného na válečnou tabuli, jako nekonečný život deroucí se na povrch nových lidských pokolení, jako nesmrtelný pramen naděje, jako kdyby právě přicházející generace doufaly, že jejich čas bude již ten pravý a mírový.